

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับการผลิต

การพัฒนารูปแบบการครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ:

กรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*

มาเรียม นิลพันธุ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพในด้านคุณลักษณะผู้เรียน กระบวนการสอน การบริหารองค์กรและหลักสูตรผลิตครู ทดลองและเสนอรูปแบบการครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการจัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการบริหารองค์กร สัมภาษณ์ ทดลองสอนรูปแบบ CRP คือ การสอนแบบตกผลึก (Crystal-Based Learning) การสอนแบบวิจัย (Research-Based Learning) และการสอนเชิงผลิตภาพ (Productivity-Based Learning) ดำรวจคุณลักษณะผู้เรียน รูปแบบการสอน และวิเคราะห์หลักสูตรผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะ 4 ร. อยู่ในระดับปานกลาง คือ รู้ทันโลก เรียนรู้ชำนาญ เชี่ยวชาญปฏิบัติ รวมพลังสร้างสรรค์สังคมรักวัฒนธรรมไทย 2) อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการสอนแบบ CRP บางขั้นตอน และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ใช้รูปแบบการสอน CRP บางขั้นตอน และครูใช้การสอนแบบเชิงผลิตภาพมากที่สุด 3) ด้านการบริหารองค์กรพบว่าการบริหารจัดการที่ดี 4) ด้านหลักสูตรครู 5 ปี พบว่า องค์ประกอบหลักสูตรมีความสอดคล้องกันและมุ่งให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และ 5) รูปแบบการสอนแบบ CRP ทำให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แสวงหาความรู้ มีการปฏิบัติจริง มีการทำผลงาน

บทนำ

การเตรียมบุคลากรเพื่อการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Education Transformation : Heading Towards Knowledge-Based Economy) จำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรม สร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับสังคมไทย และเชื่อมโยงกับความรู้สากล เป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม โดยการปรับเปลี่ยน “ครู” ผู้ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนผ่านการศึกษาของประเทศ เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง กอปรกับมาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา

* วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 4 ฉบับที่ 1, 2 เดือนมิถุนายน 2549 - มีนาคม 2550

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร